

Marten Toonder

Krijg de teter!

Alle verhalen van
Olivier B. Bommel
en Tom Poes

2015

DE BEZIGE BIJ

AMSTERDAM | ANTWERPEN

Heer Bommel en de grauwe razer

Het is begin jaren zestig en probleemjongeren en hun opvoeding worden breeduit maatschappelijk bediscussieerd. Om dat thema te verbeelden heeft Toonder met plotbedenker Lo Hartog van Banda en striptekenaar Dick Matena een gooi-en-smijtverhaal gemaakt dat z'n weerga in zijn oeuvre niet kent.

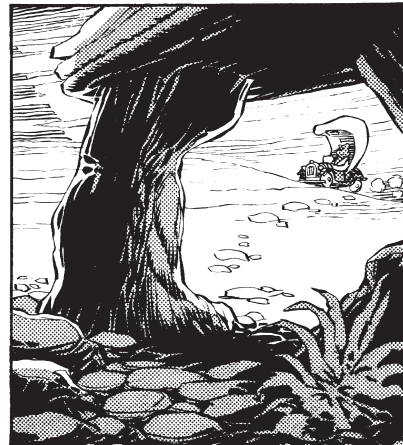
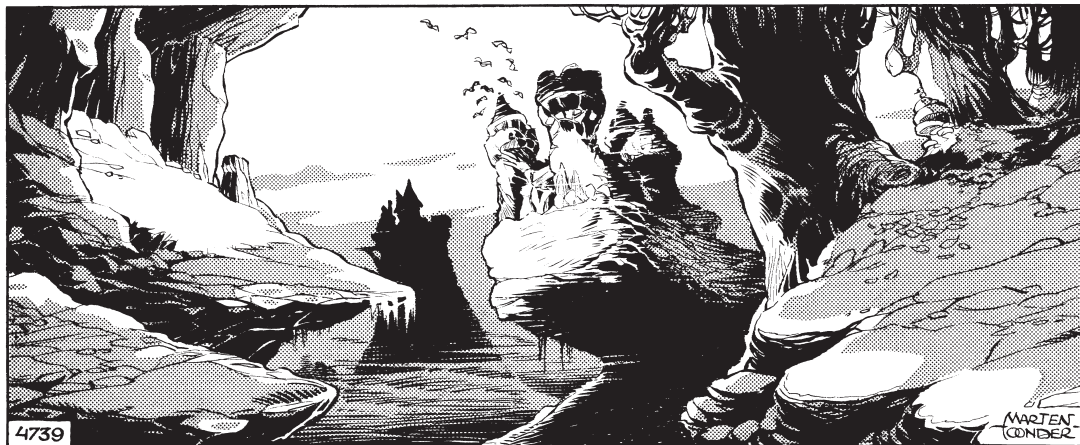
Toonder leeft zich uit in bijzondere krachttermen, zoals 'opgelapt krothuis', 'doorgeblazen dolgat', 'krotenkoker' of 'puingruwel', en als iemand het er niet mee eens is kan hij 'de teter krijgen'. De razer, slachtoffer van een moeilijke jeugd, gaat zich naast ongepast taalgebruik ook aan drank te buiten.

Maar dan is er Tom Poes die pedagogisch ingrijpt: grof taalgebruik en handelen zijn aangeleerd en kunnen ook worden afgeleerd. Een dergelijke behandelwijze is vandaag de dag helaas minder in zwang. Zelfs Zielknijper lijkt met zijn 'neuro-psychologische kliniek' al vooruit te blikken op de hedendaagse mode om psychiatrische fenomenen vanuit de neurobiologie te bezien.

Het is het enige verhaal waarin de heer O. Zielknijper van de weeromstuit tot doctor is gepromoveerd. In het boekje *Heer Bommel en zijn komische kracht* (1977) bespreekt Maarten van Gils *De grauwe razer* vanuit de visie van de Franse filosoof Bergson.

Wim Hazeu, biograaf van Marten Toonder

Dit is het 101ste avontuur van heer Bommel en Tom Poes. De stroken hebben de nummers 4739 tot 4758 en 4763 tot 4818. Het verscheen voor het eerst in *NRC Handelsblad* van 31 oktober 1962 tot en met 4 februari 1963. Bij De Bezige Bij verscheen het in 1967, 1975, 1988 en 1995 in de pocket *Als je begrijpt wat ik bedoel* en in 1996 verscheen een gebonden editie van het verhaal. Bij Uitgeverij Panda verscheen het in deel 21 van de reeks *Heer Bommel: volledige werken: de dagbladpublicaties* (1991). In 2000 publiceerde Uitgeverij Le Chat Mort in samenwerking met De Bezige Bij *Uniek, hm... unyk*, een Friese uitgave van een drietal Toonder-verhalen, waaronder *De grize grauwer*. In 2002 verscheen het verhaal ten slotte in *Het beste van Bommel* bij De Bezige Bij.

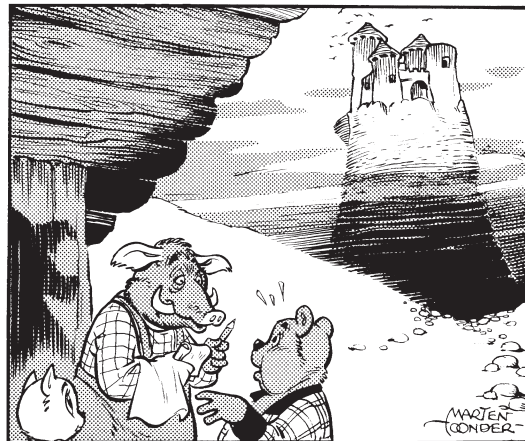
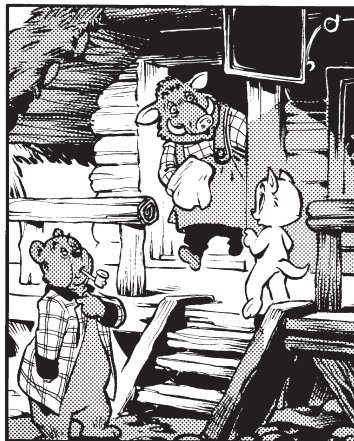
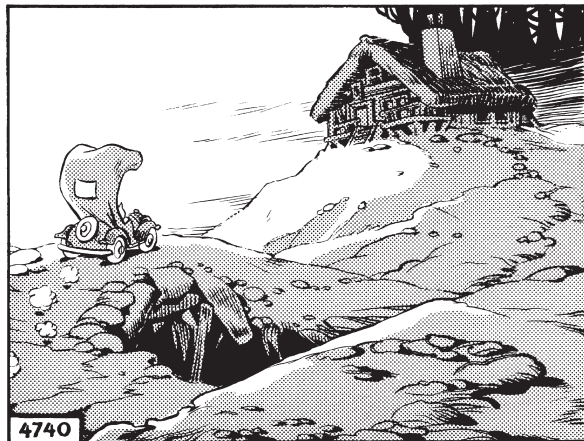
Tussen de vlakte van Lammermoer en het slot Bommelstein bevindt zich het land der Zwarte Bergen, een gebied dat in een kwade reuk staat. In de diepe kloven en ravijnen huist woest roversvolk, de spelonken worden bevolkt door allerlei levensvormen, die nu niet ter zake doen, en de bergtoppen worden bekroond door bouwsels, die als verblijfplaats voor onzalige gedochten dienen.

Nu wilde het geval dat heer Bommel op een vroege morgen in de herfst behoefte voelde aan een ontspannend autoritje, na de vermoeienissen van de zomer.

‘In dit jaargetijde roept de natuur,’ sprak hij, toen hij Tom Poes uitnodigde om mee te gaan. ‘De vogels trekken en de ongebaande wegen roepen.’

Maar omdat hij de verkeerde kaart had meegenomen, waren ze nogal ver van huis geraakt en al zoekende ging de goed onderhouden weg over in een hobbelpad dat vrij steil omhoog voerde.

Voordat ze het wisten, waren ze omringd door de donkere rotsformaties van de Zwarte Bergen, die een onheilspellende aanblik boden.

10 Gelukkig kwam er al spoedig een soort huis in het zicht en heer Bommel slaakte een zucht van verlichting.

‘Het is toch eigenaardig,’ sprak hij, zijn voertuig remmend, ‘hoe een heer zelfs in onherbergzame gebieden een gastvrij dak weet te vinden. Een schilderachtig hotelletje, zie je wel, jonge vriend?’

‘Hm,’ zei Tom Poes, een korte blik op de beschimmelde nering werpend. Daarop stapte hij uit en klom het trapje op, dat naar een terrasje leidde.

‘Die jeugd tegenwoordig,’ prevelde heer Ollie. ‘Nooit eens blij of dankbaar. Wat heb ik nu aan “hm” na een doorreden dag?’

Knorrig ontsteeg ook hij aan het voertuig en monsterde het uithangbord, dat zich knarsend in de wind bewoog.

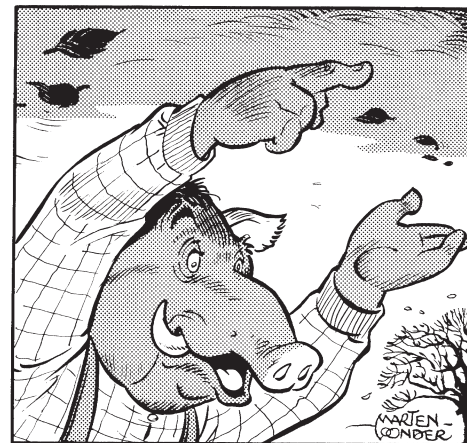
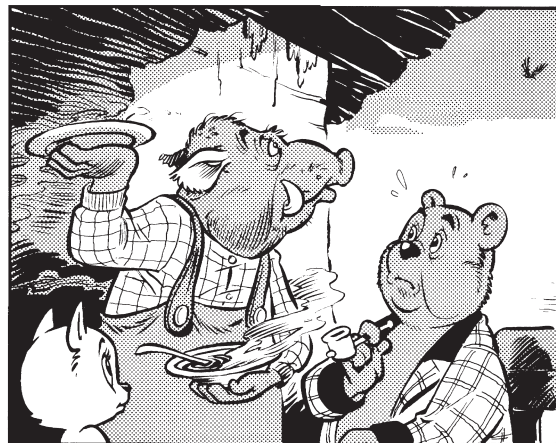
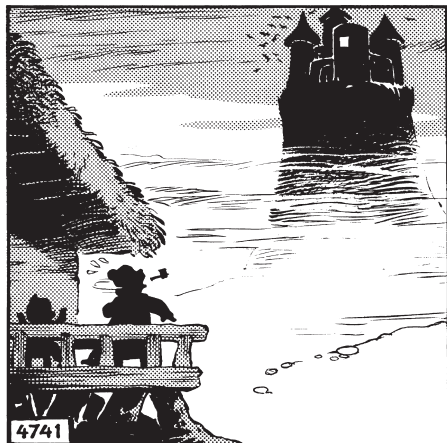
‘In de Grauwe Razer,’ las hij. De naam deed hem onprettig aan,

maar omdat hij zich door zo’n kleinigheid niet wilde laten neerdrukken, betrad hij fier de verhoging.

‘Kijk, kijk, gasten!’ zei de morsige kastelein, die groetend tevoorschijn kwam. ‘Gaat u zitten, hooggeborenen! De avondlucht is wat kil, maar u hebt hier een prachtig uitzicht. Onder u bevindt zich de Knekelkloof en daar vóór u verrijst de Zwarte Drens. Wat mag het zijn? Raapstelensoep en stroopbieten?’

‘De w-wat?’ vroeg heer Bommel, die opnieuw onaangenaam getroffen werd. ‘De zwarte drens?’

‘Die berg daar,’ hernam de waard, ‘waar die ruïne op staat, ziet u wel? Er is nog een aardige geschiedenis aan verbonden, want van geslacht op geslacht is zij bewoond geweest door monsters, die op reizigers loerden. Wat mag ik u opdienen? Het gewone maar?’

Heer Bommel knikte en zette zich in de snel vallende schemering neer om beklemd op de soep te wachten. Uit de Knekelkloof stegen kronkelende mistlierten omhoog, zodat het vervallen bouwwerk op de berg in de lucht scheen te hangen. Er huiverde een doodse stilte over het landschap; het enige geluid was een vreemd gehuil héél in de verte.

‘Een monster, denk ik,’ zei Tom Poes.

‘Een wát?’ vroeg heer Ollie. Hij keek geschrokken rond en schudde toen afkeurend het hoofd.

‘Wat ben je toch onaardig, jonge vriend,’ klaagde hij. ‘De omgeving is een beetje drukkend, zoals ik al zei. Een gevoeliger heeft dat direct in de gaten; het is dan ook heel ongepast om zulke grapjes te maken.’

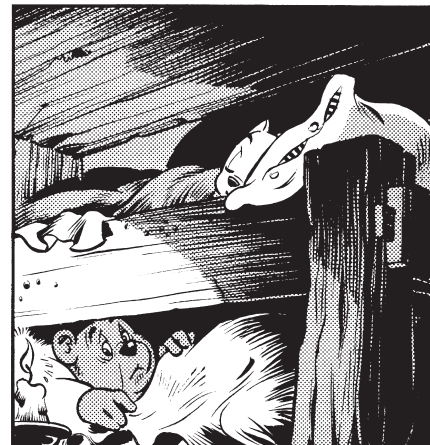
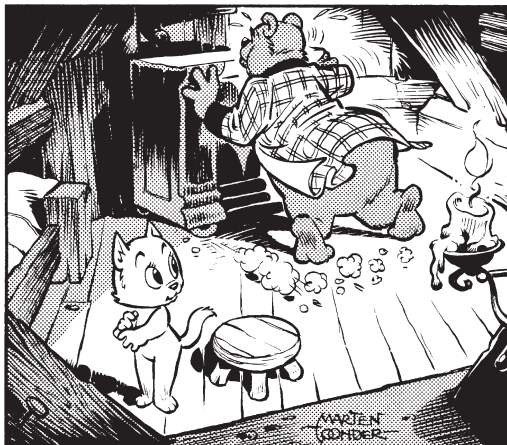
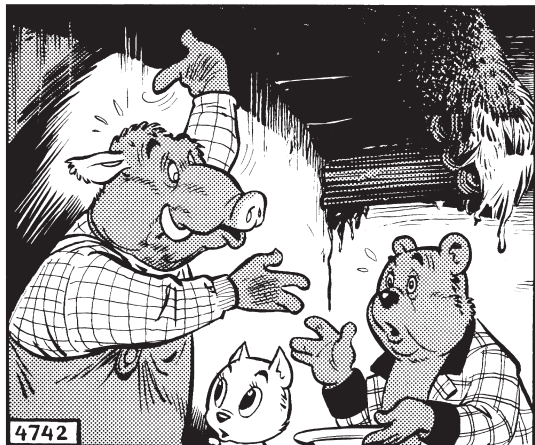
‘Het is geen grapje,’ hernam Tom Poes ernstig. ‘Kijk, daarboven in die ruïne gaat een lichtje aan!’

‘Een l-lichtje?!’ stamelde heer Bommel. ‘W-wat kan dat zijn?’

‘De grauwe razer, denk ik,’ zei de herbergier, die met een walmende schaal op het balkonnetje trad. ‘Hij is zeker opgestaan nu de zon onder is. Eet u smakelijk, hooggeborenen!’

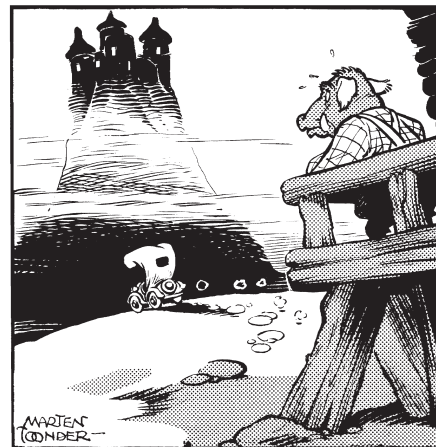
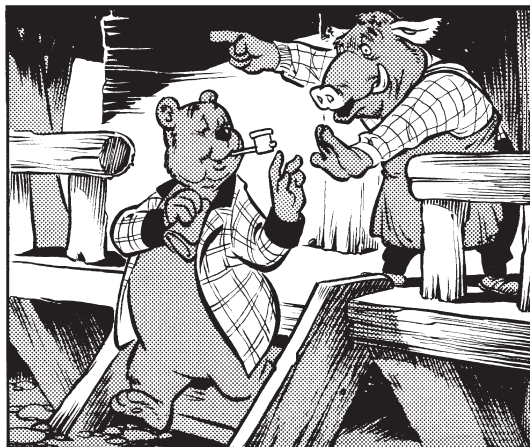
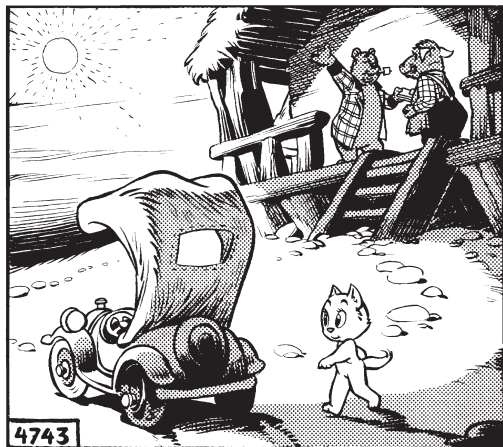
‘De g-grauwe r-razer?’ herhaalde heer Ollie verblekend. ‘Is dat het monster dat op reizigers loert? Bestaat het dan nog steeds?’

‘Zover ik weet wel,’ verzekerde de waard. ‘Ik heb het nooit gezien. Maar van geslacht op geslacht wonen daar de razers boven de Knekelkloof. En soms, als de wind deze kant op waait, kan men hen horen tieren.’

- 12 Heer Bommel staarde de waard met holle ogen aan.
‘Ik begrijp het niet,’ sprak hij klagend. ‘Dit is heel onaangenaam voor lieden van mijn stand! Grijpt de politie dan niet in?’
‘Het loeren op reizigers schijnt een weinig in onbruik te zijn,’ hernam de herbergier. ‘Ik ben er tenminste nooit bij geweest – en wat niet weet, wat niet deert, wat u? Zo denkt de politie er ook over. Laat uw soep toch niet afkoelen, heren!’
Heer Ollie wierp een sombere blik op het kleurloze brouwsel en schoof het bord terzijde.
‘Ik eh... ik heb toch niet zo’n trek,’ prevelde hij. ‘Ik ga liever naar bed.’
‘Ach, wat is dat nu jammer!’ riep de kastelein uit. ‘De raapstelen zijn heerlijk getrokken. U bent toch niet bang, hooggeborene? Dat

is niet nodig, hoor. Het gedrocht hokt daar maar in zijn bouwval en raast en tiert in eenzaamheid.’
‘Een heer,’ zei heer Bommel opstaande, ‘is nooit bang. Maar soms heeft hij ineens niet zo’n trek. Heel gewoon. Ga je mee naar boven, Tom Poes?’
Met deze woorden trok hij zich terug in het inwendige van de krakende herberg en even later was hij bezig een zware kast voor de deur van het slaapvertrek te schuiven.
‘Men kan nooit weten,’ verklaarde hij hijgend. ‘De Zwarte Bergen zijn een vreemd gebied – en als doortrekkend reiziger moet men op alles voorbereid zijn, als je begrijpt wat ik bedoel. Weet je wat? Ga jij maar veilig in het bed liggen; dan slaap ik wel op de vloer eronder, om de eerste aanval op te vangen.’

De volgende morgen rees de zon waterig boven de nevels uit en in dat bleke licht was het landschap veel minder neerdrukkend dan de vorige avond.

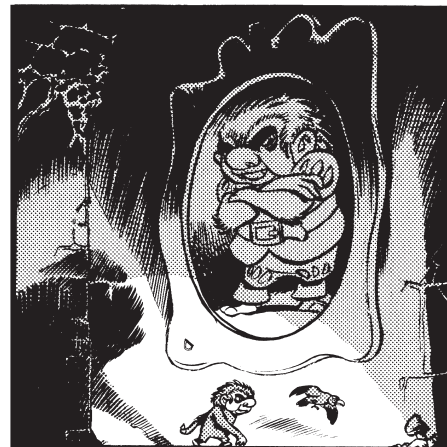
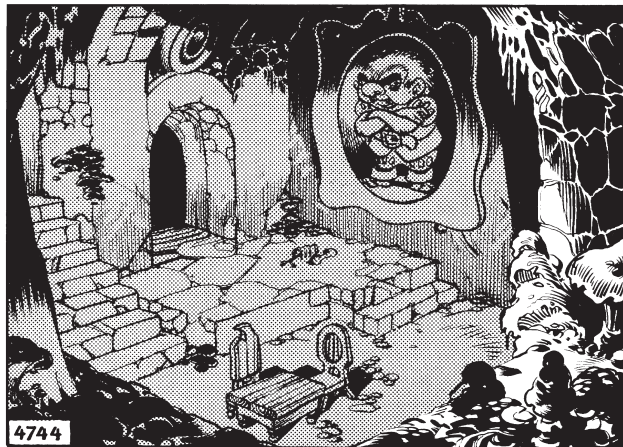
‘Het belooft een mooie dag te worden,’ sprak heer Bommel toen hij na het ontbijt naar buiten trad. ‘Weliswaar heb ik niet zo goed geslapen, het bed was wat hard. Maar mijn ijzersterk gestel kan daar wel tegen.’

‘Ik ben blij dat te horen, hooggeborene,’ zei de waard. ‘Ik was een ogenblikje bang dat u mijn verhaal niet goed had verdragen.’

‘Ha, dat monster!’ riep heer Ollie uit. ‘Daar heb ik geen last van gehad, hoor!’ Hij rekende gul lachend af en volgde toen Tom Poes naar de Oude Schicht.

‘Ik weet niet waar u naartoe gaat, heren,’ riep de herbergier vanaf zijn balkonnetje. ‘En ik ben blij dat u geen angst voor de grauwe razer hebt. Want wanneer u naar het zuiden moet, voert de weg langs de berg omhoog, en dan komt u vlak bij zijn slot.’

Zijn waarschuwendende woorden gingen echter verloren in het geraas van de startende motor en even later hobbelde de Oude Schicht pal zuidwaarts, in de richting van de Zwarte Drens, waarop de bouwval gelegen was. De onderkant van de berg was nog in de nevelen van de nacht gehuld, maar de ruïne zelf tekende zich scherp af tegen de bleke ochtendlucht.

- 14 In deze bouwval heerste een voortdurende schemering. De diepliggende vensters waren met vodden en raggen afgesloten; de lucht die in de sombere vertrekken hing, was dan ook muf en van schimmelgeur doortrokken. Op de vochtige vloeren en wanden woekerde een welige zwammengroei, die, omdat het meubilair grotendeels tot wrakhout vergaan was, de voornaamste stoffering vormde.
- In deze neerdrukkende omgeving sleet de razer zijn eenzaam leven. Daar hij van zijn voorouders een onaangenaam uiterlijk en stuitende manieren geërfd had, werd hij reeds als kleuter door iedereen gemeden. Praten had hij niet geleerd en de weinige uitdrukkingen die hij kende, waren afkomstig van de oude kraai die zijn vader hem op zijn sterfbed had nagelaten.

‘Stuk repel!’ placht de vogel te krassen. ‘Krijg de teter!’

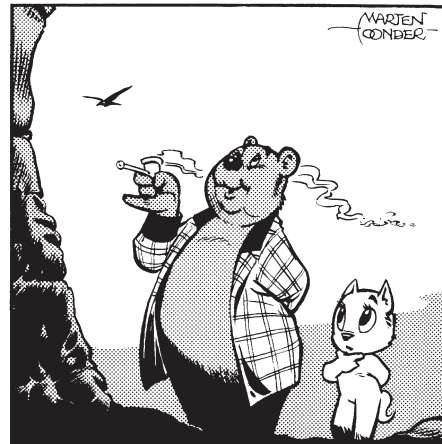
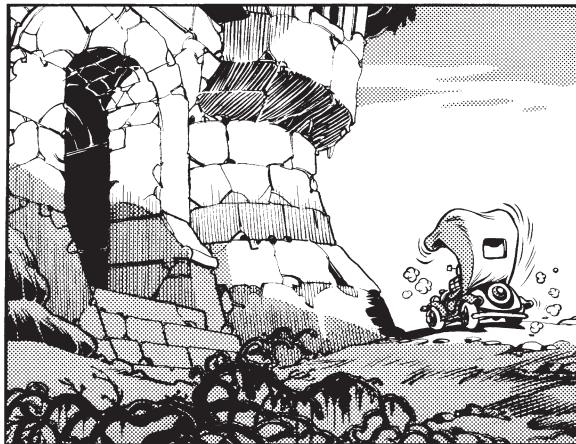
Daar woorden van deze strekking niet opwekkend zijn, versomberde het monster meer en meer en toen het de jaren des onderscheids bereikt had, was het een echte grauwe razer geworden.

Op de morgen van deze dag kon men hem achter de kraai de grote zaal zien binnenschuifelen om enige boleten voor zijn ontbijt te plukken, zoals zijn gewoonte was.

‘Puingruwel!’ riep het beest met rauwe stem. ‘Dommelijder!’

Zijn meester antwoordde niet. Opgeschrikt door een ongewoon gerucht veranderde hij van richting en liep naar een venster om een blik naar buiten te werpen.

Het was het geluid van een automotor dat zijn oor getroffen had.

Hij wierp een steelse blik door de flarden die het venster bedekten en verstijfde, terwijl zijn haren overeind gingen staan.

‘Halsfleet!’ mompelde hij. ‘Opgelapt dolgat!’

‘Krotenkoker!’ kraste de kraai ergens boven hem. ‘Krijg de teter!’

De razer schonk nog steeds geen aandacht aan het dier. Hij knarste zijn tanden en zwaaide zenuwachtig met zijn lange armen, zodat de stofwolken opdwarrelden. Het was duidelijk dat wat hij buiten zag hem hevig opwond.

Toch was dat in het geheel niet angstaanjagend; het was slechts de Oude Schicht, die vreedzaam voor het vervallen bouwwerk stilhield.

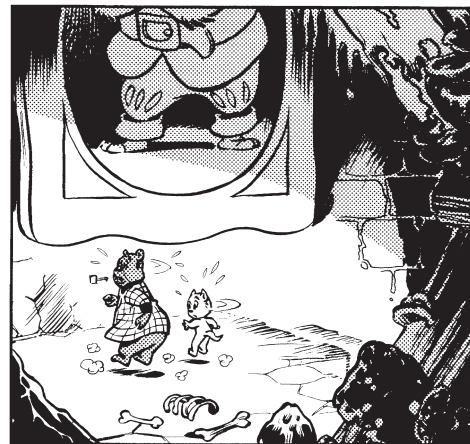
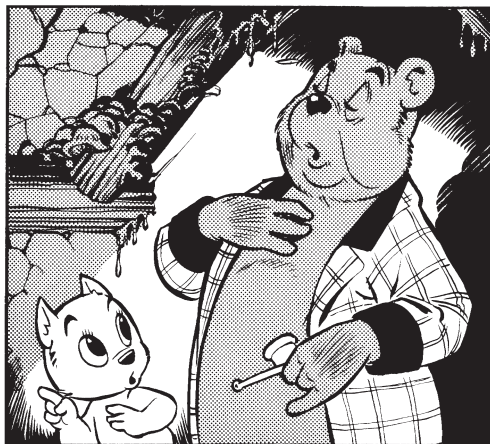
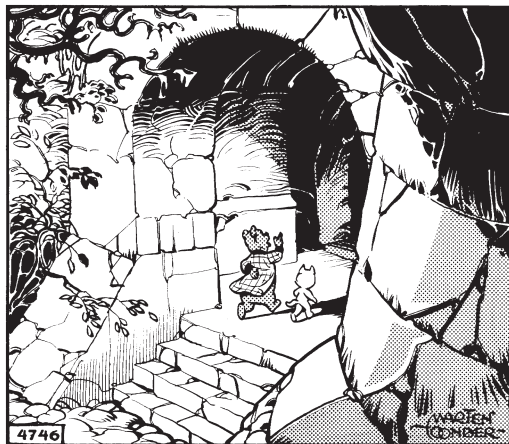
‘Een akelig gebouw,’ sprak heer Ollie uitstappend. Hij liet zijn oog beklemd over de vervallen muren glijden en vervolgde: ‘Toch hebben

hier heren gewoon, jonge vriend. Dat gepraat over monsters kan best overdreven zijn, wat jij?’

‘Hm,’ zei Tom Poes. ‘Soms wonen monsters in de mooiste huizen, heer Ollie. We kunnen beter weer doorrijden.’

Deze woorden prikkelden heer Bommel. Hij was van plan geweest na een enkele vluchtige blik weer verder te gaan, doch nu bleef hij staan en keek talmend omhoog.

‘Onzin, zei ik,’ hernam hij. ‘In mijn praktijk als heer heb ik reeds zo dikwijls met allerlei soorten figuren te maken gehad! Ik ben niet bang, dat moest je weten! Sterker nog; ik zou weleens even binnen durven rondkijken.’

16 Hij trok zijn jas recht en beklom met een zenuwtrekje het vervallen bordes. Een deur was er niet meer en uit de duistere opening sloeg een slechte lucht hem tegemoet.

‘Hallo!’ riep heer Ollie. Zijn geknepen stem ging echter geheel verloren in de holle ruimte.

‘Ahum,’ hernam hij, zich vermannend, ‘is hier iemand?’

‘Voorzichtig,’ zei Tom Poes, die wat zorgelijk naast hem liep. ‘Monsters zijn meestal gevaarlijk!’

Nu bleef heer Bommel staan en zijn mond nam een vastberaden lijn aan.

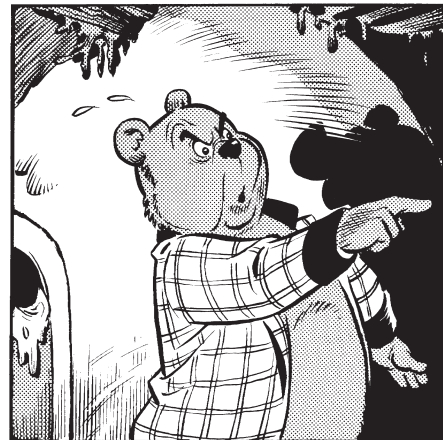
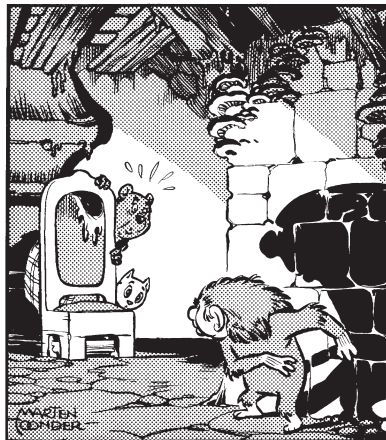
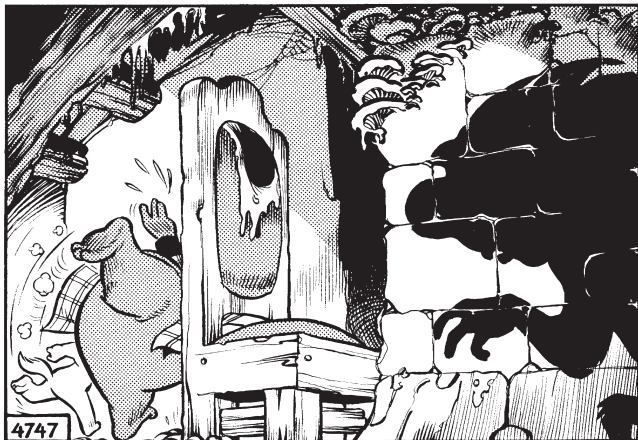
‘Luister eens, jonge vriend,’ sprak hij waardig. ‘Soms ben je knap vervelend met je waarschuwingen en terechtwijzingen. Ik ben een gerijpt heer en die toon van jou past je niet. Als hier werkelijk een

monster woont, schrijft mijn plicht me voor om deze streek ervan te verlossen. En als het hier niet woont, is er niets te vrezen. Ben ik duidelijk genoeg? Goed; volg me dan en zwijg verder.’

Na deze woorden zette hij zich opnieuw in beweging en liep met stijve passen naar binnen. Het is mogelijk dat de zware geur en de zwammen die het voortgaan bemoeilijkten, zijn koppigheid deden zakken, maar hij liet dat niet merken.

‘Niemand te zien, net als ik dacht,’ hernam hij. ‘En hier hebben lieden van stand gewoond. Kijk maar eens naar dit kloeke schilderij. Een echte edelman, al is zijn uiterlijk wat grimmig, als je begrijpt wat ik bedoel. Ik bedoel...’

‘Reklaars!’ gromde een stem achter hem en ergens boven uit de balken kraste iemand: ‘Stuk repel! Doorgeblazen krothuis!’

‘W-watwasdat?’ stamelde heer Ollie bleek. ‘Riep daar iemand?’

‘Krotenkoker!’ kraste de stem bij de zoldering en uit de deuropening tierde de andere: ‘Krukkende tremel, puikop!’

Heer Bommel luisterde met toenemende ontreddering naar deze woorden en toen hij bovendien een dreigende schaduw om de hoek zag komen, sloeg de schrik hem om het hart. Met een gesmoorde uitroep dook hij achter een stoel.

‘Het m-monster!’ jammerde hij. ‘De r-rauwe g-grazer! W-wat moeten w-we doen?’

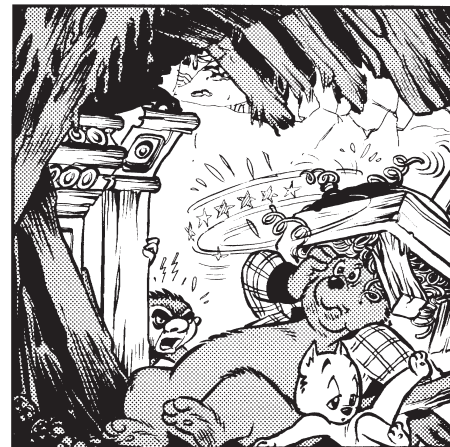
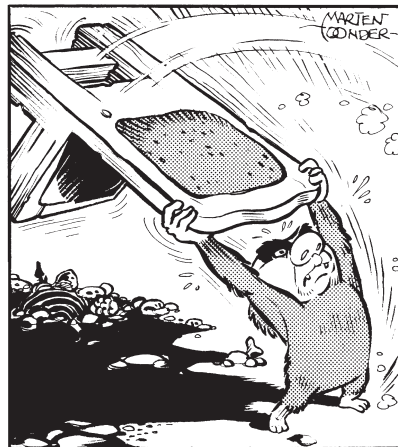
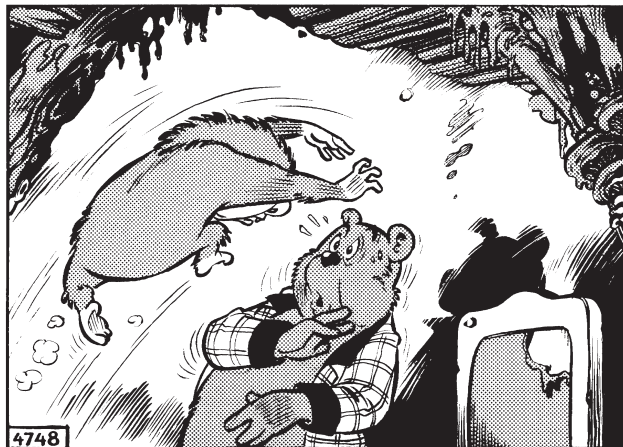
‘Stil zijn,’ fluisterde Tom Poes, die hem gevolgd was. ‘Men moet monsters niet onrustig maken. Dan worden ze kwaad.’

Heer Ollie gehoorzaamde. Hij zat zwijgend achter de bouwvallige zetel en enige ogenblikken was er niets te horen dan het klapperen

van zijn tanden en het getik van waterdruppels die van de zoldering vielen. Toen klonk er een geschuifel en een stem mompelde op vragende toon: ‘Stuk repel?’

Het was duidelijk dat het monster naderde – en heer Bommel stak bevend zijn hoofd om de leuning om te weten waar hij aan toe was. Nu viel zijn blik op een onaanzienlijk ventje, dat hem met gluisperige oogjes uit een hoek van het vertrek beloerde. De geringe afmetingen en de vreesachtige houding van het wezen gaven hem zijn moed terug. Hij stond dus op, slikte eens en trok zijn jas recht.

‘Foei!’ sprak hij. ‘Was me dat schrikken! Uw gedrag is vlegelachtig, heer Razer. Het is hoogst ongepast om gasten met ruwe woorden te bejegenen!’

18 Het bleef stil na heer Ollies woorden. Hierdoor aangemoedigd deed de spreker een pasje voorwaarts en voer voort: 'Men kan een Bommel niet met een krukkende repel vergelijken, heer Razer! Dat getuigt van slechte manieren!'

Het monster dook grommend in elkaar. Het voelde zich kennelijk bedreigd, maar heer Ollie zag deze houding voor schroom aan.

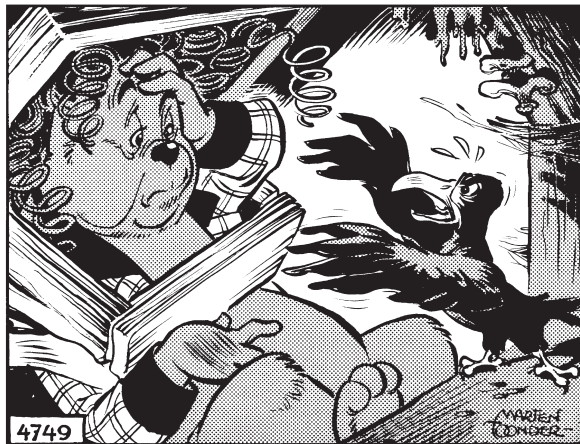
'Deze keer zal ik het nog door de vingers zien!' riep hij streng uit. 'Maar laat het niet weer gebeuren! Niet alle bezoekers zijn zo lankmoedig als ik!'

'Puingruwel!' kraste de kraai in een nokbalk – en nu kwam het grauwe ventje plotseling in beweging. Met een rauwe gil sprong het op de berispende heer toe, stuitte hem tegen de borst, zodat de ongelukkige het evenwicht verloor, en vatte in dezelfde beweging de

stoelleuning vast. Het ging allemaal zó vlug dat heer Bommels ontredderde blik de loop der gebeurtenissen niet kon volgen.

'Pas op!' riep Tom Poes nog, maar het was reeds te laat. Met onverwachte kracht hief het ventje de stoel boven het hoofd en liet het meubel daarop gonzend op de zittende gasten nederdalen. Het rotte houtwerk splinterde uit elkaar en de verroeste veren dansten met pringelende geluiden uit de zitting voor de ogen van de getroffen enen.

Geen wonder dan ook dat deze geheel uitgeteld waren en niet de kracht vonden nog iets op te merken. Daar zouden ze trouwens geen kans voor gekregen hebben. Het monster was achter een kast gedoken, waar het razend en tierend naar zijn bezoekers keek – en vanuit de binten kraste de kraai.

Na enige tijd sloeg heer Ollie voorzichtig de ogen op. Het viel hem moeilijk zijn gedachten te bepalen, want zijn uitzicht werd belemmerd door enkele wiebelende stoelveren en zijn ademhaling was geremd door een uitgezakte zitting.

‘W-waar ben ik?’ zo stamelde hij.

‘Opgelapt krothuis!’ kraste een stem en toen ontwaarde zijn uitgebluste blik een zwarte vogel, die voor hem op een balk zat.

‘W-wat is er gebeurd?’ hernam de beklagenswaardige heer, terwijl hij zich moeizaam oprichtte.

‘Doorgeblazen dolgat!’ voer de kraai voort. ‘Opgekrikte dreumel! Krotenkoker! Puingruwel!’

‘Puingruwel!’ herhaalde een stem van achter een kast en daar sprong het grauwe monstertje ook weer tevoorschijn. Nu werd de herinnering aan het gebeurde plotseling weer levendig en heer Bom-

mel rees met een kreet uit de stoelzitting op, zodat de vergane veren galmden.

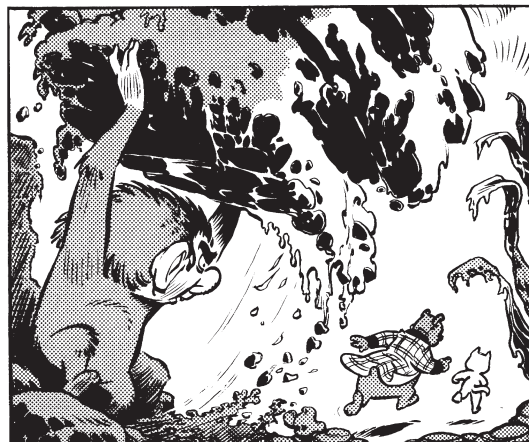
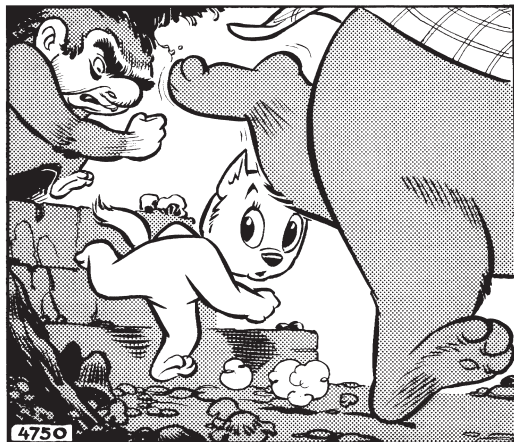
‘H-hier hoor ik niet!’ riep hij uit. ‘T-Tom P-Poes! Waar ben je?’

‘Hier,’ zei Tom Poes, die de uitgang reeds gevonden had. ‘Kom gauw, we moeten weg!’

Zo sprekende holde hij de duistere gang in, die naar de trap voerde, en heer Ollie volgde hem met grote haast.

Geen wonder. Het gescheld van de grauwe razer was aangezwollen tot een getier dat akelig tussen de wanden van de ruïne weergalmd, en de bezoekers lieten zich niet langer misleiden door zijn nietige gestalte.

‘Hier naar beneden,’ riep Tom Poes. ‘Als we eenmaal buiten zijn, durft hij ons niet te volgen, denk ik.’

20 Heer Bommel gehoorzaamde en vluchtte Tom Poes voorbij, de trap af. De geuren en het getier van zijn achtervolgers beklemden hem zozeer dat hij zich met slappe kniegewrichten voortbewoog.

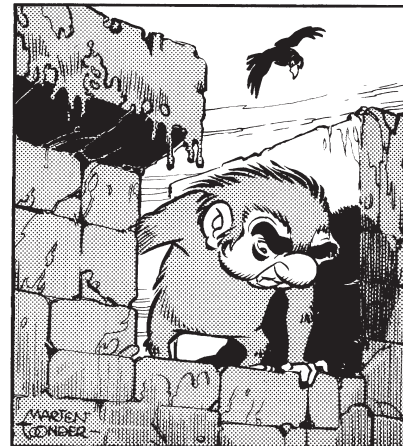
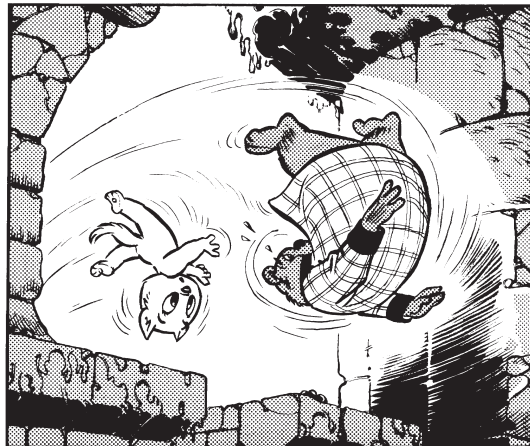
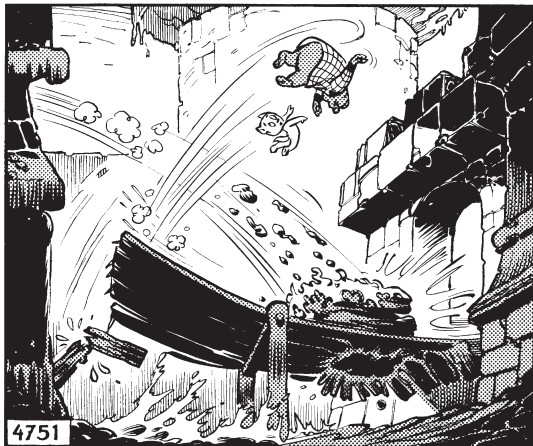
‘Misschien is vluchten toch wel verkeerd,’ zei Tom Poes hijgend. ‘Het monster handelde uit angst, wil ik wedden. En nu het denkt dat wij nog banger zijn, wordt het flink.’

Op dat moment voelde hij een beweging achter zich en toen hij zich bliksemsnel omdraaide, zag hij dat de grauwe razer als een flits op hem afschoot, zonder de moeite te nemen om de traptreden te gebruiken. Het zou er slecht hebben uitgezien wanneer Tom Poes

hem niet in de gaten had gehad. Nu bukte hij zich echter, zodat de geweldige slag die voor hem bestemd was geweest de muur boven zijn hoofd trof.

Er ontstond een groot gat in het vijfsteens metselwerk en daardoor aangespoord verdubbelden de vluchtelingen hun snelheid. Zo geraakten zij op de binnenplaats, waar vele schimmels en boleten groeiden, maar veilig bleken ze ook daar niet te zijn.

‘Doorgesijpelde miezel!’ schreeuwde de razer, terwijl hij een brok muur uit de bouwvallige omwalling greep en dat boven het hoofd hief.

De aftocht van heer Bommel en Tom Poes miste iedere waardigheid. Voor heer Ollie waren het de scheldwoorden die hem deden vluchten. Dat verklaarde hij tenminste na afloop – en er is geen reden om aan zijn woorden te twijfelen. En Tom Poes zocht een goed heenkomen, omdat hij begrepen had dat het monster over een onnatuurlijke kracht beschikte wanneer het opgewonden was.

Zo bolderden ze beiden over de bouwvallige ophaalbrug die de ruïne met het bergpad verbond. Ze hadden het midden echter nauwelijks bereikt, toen het stuk metselwerk voor hen op het plankier stortte. Door de donderende slag schoten de vermolmde planken los en nu werden de ongelukkigen omhooggeworpen als stenen uit een katapult. Om hun as wentelend verdwenen ze over de kantelen van de rotsvesting en daarop daalde er stilte over het ruwe toneel.

Een dunne wind floot om de bouwval en voerde de geuren daarvan

met zich mee, zodat de waard, beneden in het dal, haastig de ramen van zijn uitspanning sloot. Voordat hij hiermee echter gereed was, drong ook rauw geschreeuw tot hem door dat vermengd was met een akelig gekras.

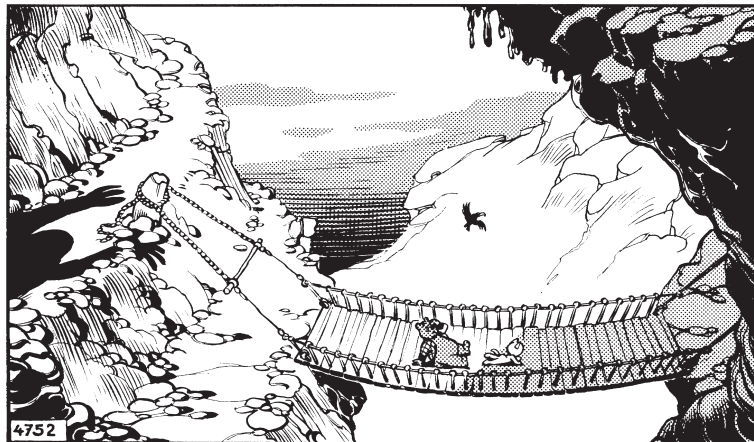
‘De grauwe razer is weer bezig!’ mompelde de ondernemer verblekend.

Hij had gelijk. Op de tinnen van de bouwval was het monster verschenen en onder het uiten van beschimpingen loerde het met valse ogen naar de uitwerking van zijn worp.

‘Krothuis!’ krasde de kraai, die boven zijn hoofd rondwielde. ‘Doorgebogen krothuis!’

‘Halfsleet!’ tierde het grauwe ventje. ‘Schrimpel!’

Uit de diepte kwam echter geen antwoord.

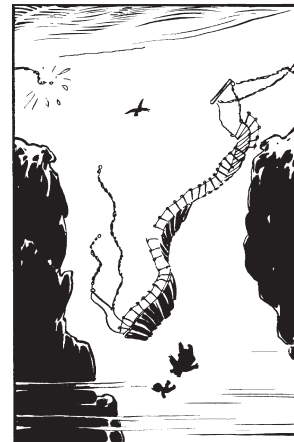
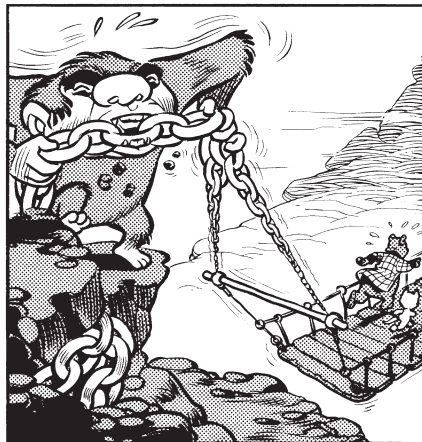

22 De weg die langs de Zwarte Drens naar de ruïne van de grauwe razer voerde, liep over een diepe afgrond. Deze was door middel van een hangbrug passeerbaar gemaakt en op het houtwerk daarvan waren heer Bommel en Tom Poes gekaatst. Natuurlijk was het een lelijke klap, waarvan ze geheel versuft raakten. Maar de ophanging gaf vering aan het bouwsel, waardoor het werkte als een vangnet.

Tom Poes opende al spoedig de ogen weer en hij had geen moeite om zich te herinneren wat er gebeurd was.

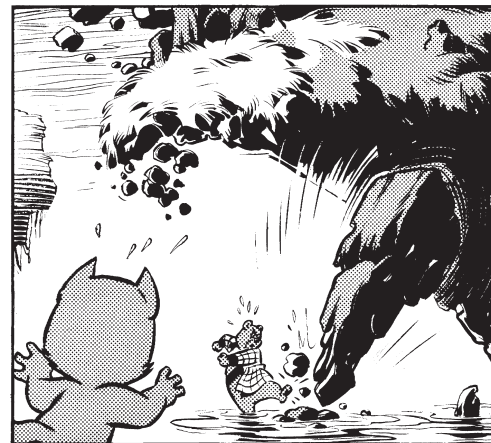
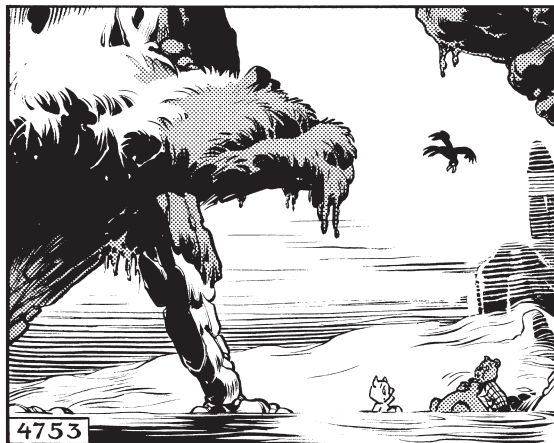
‘We moeten verder!’ riep hij uit. ‘Kom gauw!’

Heer Ollie richtte het hoofd op. Hij wilde vragen waar hij zich bevond, zoals dat zijn gewoonte was. Maar door het krassende geroep

‘krothuis!’ boven hem sloeg hij dat over. Met grote snelheid sprong hij overeind en haastte zich achter zijn jonge vriend aan over de meewippende brug.

Maar ach, nog is het verslag van hun martelgang niet ten einde. Want daar zwaaide opnieuw het monster uit de schaduw van zijn bouwval nader om zijn bezoekers verder te brutaliseren. Met een grommend geluid stortte het zich op de ketting, zette er de tanden in en beet die met een akelig knappend geluid door. En voordat de vluchtelingen het einde van de hangbrug hadden bereikt, viel het bouwsel uit elkander, zodat ze de grond onder de voeten verloren en te midden van wrakhout de kloof in tuimelden.

Op de bodem van het ravijn bevond zich een drabbige poel en hierin gingen Tom Poes en heer Bommel ten onder. De diepte ervan redde de ongelukkigen echter het leven; na enige tijd kon men hen dan ook ontredderd, doch onbeschadigd bij de oever aantreffen.

Daar in de laagte was het windstil, de moerasgassen wolkten traag uit de modder op naar de hoogte, waar de kraai eenzaam kraste.

‘Bl-bl-blop!’ sprak heer Bommel, enig overtollig water uitblazend.

‘Daar zijn we goed van afgekomen,’ zei Tom Poes. ‘Het had veel erger kunnen zijn.’

‘Schlumpf...’ hernam heer Bommel. Hij slikte met grote moeite en stond toen plassend op. ‘Elgel?’ vroeg hij. ‘Hoe bedjoel je datsj, elgel?’

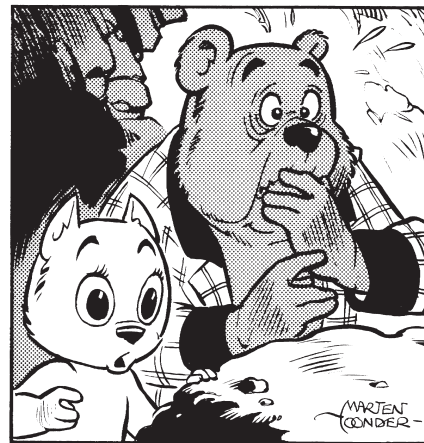
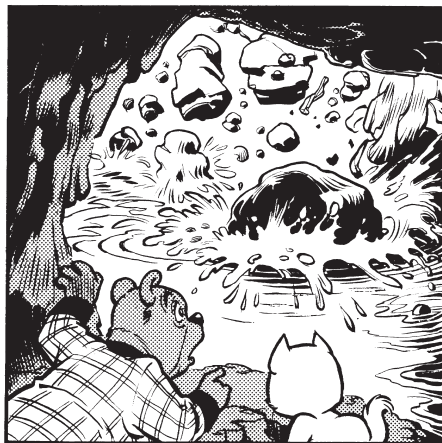
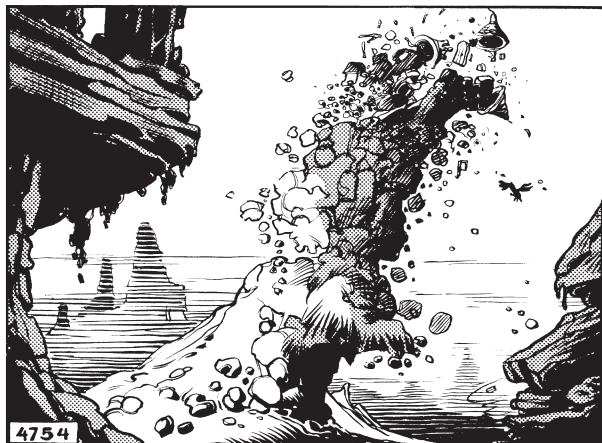
‘Schrootkoek!’ riep de kraai, uit het zwerk omlaag duikend. ‘Reklaars!’

‘Wat kan er nu nog erger zijn?’ vervolgde heer Ollie met stijgende drift. ‘Wat er vanmorgen gepasseerd is, is erger dan alles wat ik ooit heb meegemaakt. Het gevaar van dit monster is niet te beschrijven!’

‘Schuddekop!’ krijste de kraai. ‘Schuifelbeen!’

‘Maar nu is het afgelopen!’ riep heer Bommel met verheffing van stem. ‘Ik ga er een einde aan maken – al zou de onderste steen boven komen!’

Zo sprekende gaf hij opgewonden een schop tegen een blok dat daar lag, om uiting aan zijn woede te geven. Het was maar een nietig trapje, dat de driftige heer meer pijn deed dan de steen – maar de gevolgen waren vreselijk.

24 Deze steen hield namelijk een dun uitgeslepen stuk rots op zijn plaats – en die vormde op zijn beurt het steunpunt voor de overhangende oever die zich onder de Zwarte Drens bevond.

Door heer Ollies woedeaanval werd dit ragfijne evenwicht ruw verstoord. De steen sprong weg, de rotsnaald viel om, de oever begon te verzakken, de Zwarte Drens scheurde en daarop kwam het gehele bergmassief dreunend en krakend naar beneden.

Tom Poes en heer Bommel trokken zich zo ver mogelijk onder de tegenoverliggende oever terug en keken ontdaan naar de ruïne, die voor hen uit de lucht kwam vallen.

‘W-wat g-gebeurt er?’ stamelde heer Ollie. Doch zijn geknepen stem werd overstemd door het natuurgebeuren en de kraai was de enige die nog verstaanbaar was.

‘Krotter,’ krijste het dier boven het geweld uit. ‘Krothuis! Stuk krot-huis!’

‘Wat heb ik gedaan,’ prevelde heer Bommel stil voor zich heen. ‘Dit is mijn schuld! Ach, de toorn van een heer is iets vreselijks, dat had ik moeten bedenken. K-kijk, daar valt een hele steunbeer. Hoe ontzettend is dit alles!’

‘U hebt wel een goed einde aan dat monster gemaakt!’ riep Tom Poes. ‘Er blijft niets overeind!’

‘Maar zo heb ik het niet bedoeld!’ riep heer Ollie met gebroken stem. ‘Heus, geloof me!’

Op dat moment kwam de toren omlaag, waardoor er een einde aan het gesprek en aan de verzakking kwam.